

töltött, onnan Szegedre, 1887-ben Aradra szerződött, játszott még Sopronban, Komáromban, Esztergomban, Pozsonyban, Szombathelyen. 1881. máj. 27-én vendégszerepelt a Nemzeti Színházban, az »Egy szegény ifjú története« Odiet Maxime szerepében, majd 1892. máj. 21-én ismételt vendégszerepelt az ország első színpadán, »Hamlet«-ben, ahova 1893. febr. 1-én leszerződtek. Innen kezdve emelkedőben volt karrierje. 1897-ben a Kisfaludy Társaság, 1899-ben a Petőfi Társaság választotta tagjává. 1900. jan. 1-én rendezővé, 1902. ápr. 1-én igazgatóvá nevezték ki; majd 1907. jún. 11-én elfoglalta a színészakadémia igazgatói székét. A ke-repesi-femetőbe temették el. Sok nevezetes bemutatást fűződik a nevéhez. Nem tekintette üzletnek az ország első színpadát, olyan intenciók vezették a színigazgatásban, mint valamikor Laubét, vagy nálunk Paulay Edét; főleg törhetetlen ideálmusa irányította, őszinte lelkesedéssel karolta föl a magyar szerzőket, szóhoz juttatta a legmodernebb írókat is. — Munkái: »Költemények«. Budapest. 1878. »Éjszakák«, Győr, 1880. »Bolyongás«. Arad, 1893., »Az apród«, »Falusi történet«, »Az arany fésű«, »Jorick«, Budapest, 1893. Színművei ezek: »Apa és fia«, népszemű 3 felv. Előadták Győrben, 1881. jan. 12-én, Oláhne Takács Henriette jutalomjátékára. Sirius, Róma dalnoka, trag. 3 felv. Bem. 1884. jan. 26-án, Szegeden. (Akadémiai díszetért nyert mű.) »A szerzetes«, trag. 1 felv. 1884. okt. 8. U. o. »Első szerelem«, vj. 3 felv. Az Akadémián 1884. márc. 19-én a Teleki-díjat (100 arany) nyerte el. Először játszották a Nemzeti Színházban, 1885. márc. 29-én. »Ovidius«, vj. 3 felv. 1885-ben az Akadémia Teleki-díját nyerte el. »Gorgó«, trag. 1887-ben Pozsonyban nagy hatással adták. »Nagyra-vágyó«, trag. 5 felv. Az 1888-ik évi Teleki-díj nyertese. Bem. 1889-ben. »Gladiator« c. tragédiája 1891-ben került színre. »Thököly Imre«, történeti dráma 3 felv. 1890-ben a Nemzeti Színház Mészáros-díját nyerte. Színre került a Nemzeti Színházban, 1906. okt. 27. »Fra Girolamo«, trag. 5 felv. (L. o.) »Királyi házaseset«, vj. 3 felv. A Vígsház 1000 forintos díjával jutalmazva. Először a Nemzeti Színházban, 1899. jan. 20. »Zsolt vezér ifjú-

sága«, történeti vj. 3 felv. Budapest, 1897. Az Akadémiától a br. Bánffy Dezső, a Nemzeti Színházról a Rökk Szilárd-pályadíjjal koszorúzva. Először a Nemzeti Színházban, 1896. máj. 8. »IV. István«, tört. trag. 5 felv. Az Akadémia 1896. évi Kóczán-díjának nyertese. »A szombatosok«, tört. szmű 3 felv. (1899). Szerelem«, trag. 5 felv. Az Akadémia 1897. évi Teleki-díjának nyertese. »Rege«, tündérvjáték 5 felv. Az Akadémia 1906. évi Teleki-díjának nyertese. »A király leánya«, trag. 5 felv. Az Akadémia 1912. évi Teleki-pályázatának nyertese. »Fortuna szekere«, vj. 4 felv. Az Akadémia 1913. évi Teleki-díjának nyertese. »Lélekvásár«, szmű 4 felv. Az Akadémia 1915. évi Teleki-díjának nyertese. — Dayka Gábor, szmű, befeje. ellen kézirat. — Fordítása: »Satanél«, operaszöveg. líta: Ferron. Bem. 1890. jan. havában, Debrecenben. — Neje: Vadnay (Stépán) Vilma, színésznő, előkelő nevű énekesnő, sz. 1862-ben, Sátoraljaiúj helyen, megh. 1918. jún. 6-án, Budapesten. Családja Brankovics György szerb fejedelemtől származik. Atyja nagyváradi Stépán József, anyja vadnavári Vadnay Klára (megh. 1904. jan. 27-én, Budapesten.) Kora gyermekségétől nagy vágyat érzett a színészeti pálya iránt s midőn tanulmányait Budapesten végezte, többször látta játszani a Népszínházban Blahánét, ki e perctől ideálja lett. Nővendéktársainak sokszor dalolgatott, hangja általánosan feltűnt és egy intézeti vizsga alkalmával Káldy Gyula kiképzetésére vállalkozott és egy év mulva: 1880. nov. 27-én, már Rákosi Jenő felléptette a Népszínházban, az »Utszéi grófkisasszony« c. operett Albina szerepében. Pestről vidékre szerződött, előbb Krecsányi Ignáchoz, Arad és Szeged városába, ahol Somló Sándor neje lett. (1884. márc. 15.) Mindenkori feltűnt csengő organumával, énekhangja pedig a legszebb zenéhez volt hasonló. Népdalait magyar lelkességgel adta elő és magyar menyecskéi, lányai, a magyar lélek tiszta, hamisítatlan kisugárzásai voltak. Operettekben, különösen a játékos, hatalmas énekszerepekben, mint »Koldusdiák«, »Boccaccio« címszerepei, »Rip van Winkle« Lisbethje pompás előadásokat nyújtott és a »Cigánybáró« Szaflijában is remekelt. »Lili« is kedvenc szerepei közé tartozott. Hatalmas, ragyogó drámai szopránjával, fé-